

TAPOLCZAI LAPOK

EZELŐTT TAPOLCZA ÉS VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÓWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K., negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint. Nyílt-tér sora 1 korona.

Az új hadikölcsön.

Akárminő becsületes igyekezettel is egyengetjük a béke útját, ellenségeink makacs reménykedése a hadiszerecsere fordulásaiban továbbra is ránk erőszakolja élet-halál harcunk folytatását. Ez a kényszerhelyzet és hadiföldnyünk megőrzése, valamint a végső diadal biztosítása kötelességünké teszi, hogy új hadikölcsön kibocsátásával ismét előteremtsük a költségeket, melyek hős katonáinknak lehetővé teszik, hogy hazánk védelmét zavartalanul folytathassák és győzelmes befejezésre juttassák.

Minden, amire tekintetünk esik, arra serkent, hogy ezt a ránk háruó s a háboru mai viszonyai között döntő jelentőségű feladatot minél fényesebben oldjuk meg. Ellenségeinknek csak az ereje van roppanfélben, de a vágyuk továbbra is, hogy minket megsemmisítsenek, még mindig a régi lánggal lobog. Hogy ez is minél alaposabban leohadjon, a hadikölcsön teljes sikerével kell rajtacsapnunk, hogy gazdasági kimerülésükre alapított minden végtelen hadállásaink során nincs egyetlen pont, amely ne hirdetné ellenségeink katonái siralmas kudarcait. Tehát dicső fiaink kiömlött vérének és legendás hősiességének is tartozunk azzal, hogy végleges győzelmünk lehetővé tételével hozzájuk újból is méltóknak

bizonyuljunk. Pénzünk is van bőséggel. Hiszen a jó bortermés, a háborus kereset s a háborus árak valósággal felduzzasztották pénzkészleteinket, melyek számára gazdaságosabb s egyben hazafiasabb befektetés a hadikölcsön-nél nincsen. Legyen előttünk példa a hetedik német hadikölcsönnek fényes sikere. Ha eddig még mindig lépést tudtunk tartani dicső német szövetségeseinkkel, ezekben a sorsdöntő napokban és a hetedik hadikölcsön eredményében sem szabad elmaradnunk mögötte.

De mindenekelőtt azért, mert ellenségeink szándéka az, hogy édes hazai földünket elrabolják és hogy ezeréves és nemzeti dicsőségtől ragyogó állami életünket a semmiségbe fulasszák. Ettől a tudattól felforr minden csepp magyar vér. Össze kell tehát fogni, hogy gonosz szándékukat nemcsak megghisítsuk, hanem azért megis boszljuk őket. Olyan összeggel kell tehát a hetedik hadikölcsönt lezárunk, amelytől meglássák ellenségeink, hogy nemcsak vérben, hanem pénzáldozatban is mindig tellik tőlünk annyi, amennyi elég arra, hogy drága hazánk épségét és féltett nemzeti jövőnkét akár az egész világ ellen is megvédelmezzük.

Ennek a hadikölcsönnek az eredménye mindenképen döntő. Lelkesítsen bennünket arra a folytonos hadisikerünk, annyival is inkább mert hisz

láttnivaló, hogy ellenségeink belső meghasonlása éppen most vivja legelkeseredettebb tusáját.

Ez a tudat s a végső diadalnak belőle igérkező bizonyosága új lelkesedésre és sokkal fokozottabb áldozatkészségre kell, hogy serkentsen édes mindnyájunkat.

Nyílt kérelem

Jótevény közönségünkhöz.

A tanügyi kormány lelkére köti a jótevény nagyközönségnek, hogy a közeledő tél szenvedéseinek enyhítése céljából akar ruha- és pénzáldományokkal, akár keze munkájával igyekezzen kiki tehetsége szerint meghozni a köteles áldozatot a frontokon küzdő hős katonák és az itthon szenvedő elhagyott családok, árvák és özvegyek iránt. Iskolánk tantestülete, a honvedelmi miniszterium hadsegélyező hivatala és a kultuszminiszterium felhívása folytán a tanulók és egy gyűjtőbizottság útján vászonból, pamutból, kartonból vagy barchetből készült új és használt holmival (ruhanemű, ágynemű, asztalkendő, törölköző, sál, harisnya stb.) gyűjt a szegény, didergő honvédők számára, kik a kemény tél viharai között hálás szívvel fognak gondolni jótévedőkre. Hozzáteszem még, hogy *„kétsezeresen ad, ki gyorsan ad“*. Ne késsünk tehát jótevény ruhaadományainkkal, hogy minél hamarabb juttathassuk el a gyűjtött holmit a máris hóval borított vidékekre. Könyörüljön mindenkinek a szíve és tegye meg mindenki, amit édes hazánk iránti szeretetünk, harctéri hőseink iránti tiszteletünk és megbecsülésünk a mostani nehéz időkből tőlünk követel.

Fogl János

kir. áll. polg. isk. igazgató.

Főljegyzések: a rekordról.

Tapolcza, 1917. november 6.

Ifjúkorunknak okos szemű és szívesbeszédű barátja, a legizgatóbb, de nem egészségtelenül izgató Jules Verne, bizonyára nyárs-polgárt megrökönyítően vakmerő fantasztának és álomszerűen valószínűtlen jövőndőt kalandos megjelenítő utópistának becsülte magát, mikor kedveit hősünket, azt a bizonyos Fogg Fileászt, nyolcvan napnál — ó, képzeljétek csak, ha el meritek képzelni! — nyolcvan napnál nem hosszabb idő alatt száguldatta körül a földgömbön.

„Utazás a föld körül nyolcvan nap alatt“ — ennél tulpirosabban és hupikékebben fantasztikumosodó regénycímét akkortájt senkisémm virágoztathatott volna ki termő agyából. Azóta nem is fogyasztott az emberiség valami sokat az egyben legolcsóbb és legdrágább fogyasztási cikkből: az időből. Akik Verne, aki az ifjuságot a legkevesebb észrevételest tudta hozzácsabítani a természettudományi ismeretekhez, regényeinek a nyomtatógépből való első kiömlése idejében még a kíváncsi gyermek éhes szemével habzsolták, közülök sokan, ha mint aggaszfyának és meglelt emberek is, de itt lépdegélhetnek még sorainkban. Amde ez az aránylag rövid idő is, néhány évtized csak, már elég volt ahhoz, hogy Verne földkörül szalajtató regényét tárgyalanná fölsőlegesítse.

Mostanság a nyolcvannapos világkörüli ut nemhogy a jövőnek regényes megelőzése

volna, hanem manap már a jelennek a lehetőségein is alul maradó, a múltban elkönyvelt elmaradottság csupán. A nyolcvan nap, valamikor minden elképzelhető rekordon túlhant sebesség ma már igen messzire esett a rekordtól és a közönségségek közé szürkült. A mai rekord a nyolcvan napot felénél kevesebbre amputálta.

De mindezek a fizikai rekordok, a testi utazás ütemének megviharoztatásai, a rohantató gépezetek sebességének örjögővé vadításai mind szégyenbe törpülnek a képzelet rekordjai, az itthonmaradottak lelki utazásainak fölülmulhatatlan gyorsasága mellett. A háboru ebben a tekintetben a legszélsőbb lelki tulkövetelésekkel provokálja szellemi teherbírástunkat, amely csodálatosan tud helyt állani.

Olykor negyedóránként lihegnek elénk a táviratok, mint indulásra kergető utimarsallok. Az utirány: egyszerre mindenfelé. A cél: mindenhol mindenütt. Az ut tartama: egy szemrebbenésnyi idő.

A világ legkülönbözőbb tájékairól villámlanak és mennydörögnek felénk a tudósítások, amelyek abban a pillanatban máris a híradások szülőhelye felé utaztatják lelkünket. Ma csak távolbábuvölő elmélyedéssel olvashat akár a legfelületesebb és legszűkebb érdeklődés-körű ember is. Az újságnak egy félhasábjára rákerül az egész világ, és ezt a szinte végtelenné szélesedett területet be tudja

szállani annyi idő alatt, amennyire szemünknek a nyomtatott félhasáb áttekintésére van szüksége. Egyetlen újságdoldal táviratai Európát Ázsián át Amerikával marconizzák össze és e táviratok nyomán lelkünk a képzelet ősrégi aviatikus-technikájának legmaiabban kiméletlenül intenzív kihasználásával át tud rohanni egymás után három világrészt is, és magába tudja fogadni, meg magáévá tudja áthasonítani három világrész történéseinek a lényegét is.

A mai eseményeket lehetetlen csakis aggyal, pedánsul pontosan regisztrálva, tudomásul venni. Ezek az események olyanok, hogy lélekben a helyszínen újra át meg át kell élnünk őket szívünkkel és idegeinkkel, a helyszínen, amely óránként és hírenként meg-megváltozik. Érzésünknek most kell a legnemzetibbnek, fantáziánknek most a legnemzetközibbnek lennie. Akik nem mentünk, vállunkon a fegyver, a háboruba, a testünk most a forgalmi korlátozások miatt leginkább otthonülővé nehezült, de a lelkünk annál többfelé, az otthonunktól annál messzibbre és annál gyorsabbá fűrgített.

Jules Verne még valami elképesztően nagyot próbált mondani, amikor Fogg Fileász történetének menetességét így állapítja meg: „Utazás a föld körül nyolcvan nap alatt.“ A mai újságot olvasó, ha kedve támadna, hogy szinte mindenperces élményeiről beszámoljon, ezt e csöppöt sem túlzó címmel tehetné: „Utazás a föld körül, egy gondolat alatt.“ (B. J.)

Ley József.

Egy nap arra ébredünk: ma van huszonöt vagy negyven éve, hogy pályát kezdtünk, vagy egy város lakói lettünk, s sóhajtván emlékezünk a napra, mely így visszagondolva nem is látszik oly távol tőlünk, és mégis mily elérhetetlenül messze van: a múltban. A szemünk, a mely a jövő álmoképeire szokott, mihelyt a múltba tekint: szomorúak leszünk és rezignáltan mondjuk: mily gyorsan is mulik az idő... csak tegnap volt és máris mily messze van.

Ősz van most is, ősz volt akkor is, hogy Ley József Tapolczára jött lelkipásztornak, huszonöt évvel ezelőtt. És mikor erre száz és száz időt jelző emlékeztető figyelmeztet, meghatódva gondolunk a múltra, a huszonöt évre, melyet Tapolczán élt át, Istennek szolgálatában, emberek boldogságáért.

Mily szép is papnak lenni: könyörögni Istenhez, emberekért, tanítani az embereket, Istenért. Mily magasztos is papnak lenni: tanítani a templomban, ahova áhitattal, fogékony lélekkel lépünk be; hirdetni a szószekről igéket, melyek boldogítanak; hitet adni az embereknek, kik oly támasz nélküliek; megnyugvást adni a lelkeknek, melyek oly zaklatottak. Ó mily fonságos is papnak lenni: az áldással boldogságot adni egy életre a földön, pihenésre bucsuztatni egy másik életre, a földről... Imádkozni, mikor megkondul a harang, imádkozni, mikor a sötétséget megtöri a fény, mikor alkonyodik. Imádkozni a bűnös mindönkért, könyörögni a reménykedőkkel, sírni a bánkodókkal, a tört szívűekkel: érezni az emberekkel.

Ezt az igazi papot ünnepejük, ki most huszonötödik éve borul térdre a templom kövén, ki huszonöt év napjain járt vigaszt vive a nyája között, ki huszonöt éve lakója e városnak, melynek minden embere azzal a szeretettel szereti, melyet ő nemcsak hirdetett, de amellyel élt is.

Szeretettel minden iránt, ami szép; szeretettel mindenki iránt, aki jó. Hirdette ezt a szeretetet a kereszt boltíves templomában, templomban: az Isten szabad ege alatt, a hol mindönk közösségben élünk, a templomban, a hol a jövődöt nevelik, a templomban, amelyet mindenki maga épít otthonában.

És nem féltette soha a tudástól, a haladástól, a műveltségtől a vallásosságot, mert ahogy nem kell félnünk attól, hogy az emberi haladás valamikor fölöslegessé teszi a napvilágot s a levegőt, úgy nem nélkülözheti szívünk az Istenhez való ragaszkodás erejét és melegét sem. Tudás, műveltség nem törli el a vallást, nem teszi fölöslegessé: örök az, mint a lélek maga. Tudta ő ezt, s ezért bátran nyújtotta az iskolák felé segítő kezét és hajlékokat emelt a tudásnak. Nézzünk körül: ahol az ő szava szólhatott, temploma van a hitnek, temploma a jövődönnek. A haladás útjára vitte a nyáját, melyet püspöke rábizott.

Az emberek boldogságáért való az ő munkássága. A huszonöt év alatt, melyet körünkben élt, nemcsak pap volt, ki jótékonyosságával alamizsnát ad a szegénynek, hanem a közért dolgozni tudó férfiú is, ki minden tehetségével, tudásával, melyből jól fölkészült az életre, a város filantrop és kulturális intézményeinek segítségére szegődött: — a haladás pillanatában a nemes lelkek felülkerekednek, mert a dolgok, az emberek az ő utjaikon járnak...

Ha mi, vizsgáljuk az ő életének nálunk töltött negyedszázadát: egy szépséges pálya sok szépen betöltött mozzanatát, nemesen átélt hivatottságát látjuk. És ha ő körül néz a huszonöt évi lelkipásztorkodás után, vajjon mit lát, mit érez?... Nagyon egyedülállónak érezheti magát: a régi barátok már ott künn vannak... az új generáció, melyet nevelt, tanított, a harcok útján jár.

A régi barátok üdvözlését tolmácsolja néki a keresztkép az utszéken, mely mellett magános sötétin elhalad. A távol harcolók, az itthon küzködők jó kívánságait pedig érezze ki a

szeretettől, mely im feléje fordul, az elmúlt évek e határjelzőjénél.

Im előttünk egy élet huszonöt éve; látjuk minden mozzanatát, érezzük melegét, mely mindönk felé áradt, ismerjük is hát meg, hogy még nagyobb legyen a becsülésünk.

A tapolczai anyaegyház átalakítása volt első gondja. A templom a két oratorium építésével kibővítve, a hívek nagyobb számú befogadására lett alkalmasabbá. A sötét templom új ablakokat nyert és úgy ezekkel mint az egész templom belső izléses kifestésével, új oltár, szószék, orgona beszerzésével teljesen átalakította híveinek áhitatos épülésére. Új kegyeszek, szentségtartó, ciborium, kehely, miseruhák stb. beszerzésével gyárapította anyaegyháza felszerelését. A tapolczai temetőkápolna építése, a temető bekerítése és rendezése ez utóbbi boldogult emlékü Glazer Sándorral együtt szintén az ő nevéhez fűződik. A fiókegyházak közül a hegymagasi templom kibővítése, átalakítása, felszerelése, a kisapáti-i és raposkai templomok restaurálása, új orgona beszerzése mind az ő gondosságának eredményei.

Ujabb káplánság felállításával nemcsak a leányegyházak nyertek a lelkiek épülésére főlváltva szent mise-áldozatot, hanem ezzel együtt a polg. fiúiskola latinnyelvi oktatása is megoldást nyert. Egyházi tevékenységével párhuzamban haladt kulturális intézkedései is. Boldogult emlékü báró *Hornig* Károly megyés püspök, az ő közbejárására, hozott áldozatával épül a kisdedovoda. Ezelőtt három évvel pedig a kath. hívek dicsérendő áldozatkészségével és a nemrég elhunyt biboros püspök hozzájárulásával palotaszerű kényelmes szép iskola hirdeti kulturális tevékenységét. Ugyanekkor két, illetőleg három új tanítói állás szervezése fűződik nevéhez. De figyelme kiterjedt a templom és iskolán kívül hívei társadalmi művelésére is. Így létesül a Kath. Kör, a Kath. Legényegylet, amelyek céljuk elérésének művelése mellett ma már virágzó egyesületek a saját otthonukban. Ő létesíti az első kath. jótékony egyesületet a Kath. Nőegyesületet. Ez az a kép vázlatosan csak, amely az ő huszonöt éves tapolczai lelkipásztorkodásának értéket, becsületet, tiszteletet ad. Mindezen alkotások csak belső munkálásukban és eredményükben bírnak valódi értéküket.

A város minden irányu fejlődése is érdekli és annak szószólója nemcsak a községi-hanem a megyei gyűléseken is. Lelkipásztora híveinek, valódi munkás apostola egyházának, derék polgára községének. Ezzel a szavakkal lehet őt mint lelkipásztort és a község polgárát jellemezni.

Az önzetlen munkálkodás elismerést ugyan nem vár, valódi jutalmát a munka eredményében leli, de jól esik mégis látnunk, ha a valódi érdem nemcsak a cél elérésében, hanem érdektelen egyén észrevételében is megnyilvánul. Ennek örvendett Tapolcza minden rendű és rangú közönsége akkor, midőn 1906-ban Őfelsége, boldogult emlékü Ferenc József királyunk is méltányolva Ley József akkori plébános, sztszéki ülnök egyházi érdemeit, kinevezvén őt nagyváradi címzetes préposttá. A ő érdemeinek az elismerése nemcsak híveinek, hanem egész Tapolcza közönségének öröme volt. Ugyan-csak egyházi és tanügyi érdemeit ismeri el az egyházi főhatóság, midőn őt szentszéki ülnökké, a folyó évben pedig esperessé és ker. tanfelügyelővé kinevezte.

Negyedszázados tapolczai munkálkodásának alkotásait rövid vonásokban foglaltuk össze. Még csak azt fűzzük hozzá, hogy a hívek áldozatkészségét okos, tapintatos megértéssel tudta minden alkalommal felindítani és arra készíteni, hogy úgy egyházi mint tanügyi célokra készséggel hoztak anyagi áldozatot.

Halápi utca 4 számú **háza**mat, amely áll 2 szoba, honyha, kamra és pincével és nagy gyümölcsös kerből, 1 hold szántó földdel együtt szabadkézből azonnal eladom, érdeklődni lehet bármikor.

Németh Gyulánál Tapolczán Halápi utca.

Egy leány panaszkodik.

Tapolcza, 1917. november 6.

Üdvözlöm Önt, Anonymus, ki az asszonyok panaszát oly jellemzően tolmácsolta a mi lapunk múlt heti számában. Ugy é, milyen jó is, hogy van ujság, ahol kedvünk szerint kibeszélhetjük magunkat. De csak ennyit. Mert változtatni a dolgokon, az eszmefuttatásokkal, nem tudunk. — Megvigasztalom, Asszonyom, minden marad a régiben; a divattal csak vele lehet menni, mert áramlat az, melyben magunk is tova uszhatunk, vagy hősi pózban ellent állunk, de akkor, mint régi-módi: nevelésesek vagyunk.

Mert miért is kell a divat szerint járni? Micsoda kényszer az?... Ugy é, ma az összehuzott bricsesz-szoknya a divat, ilyet látni minden felé. És ha a divatos uri nők sorfala között visz el utunk a magunk négy éves szoknyájában, bizony megmosolyognak bennünket és mi is elpirulunk. A mi tegnap szép volt, mert divat volt, az ma mikor más a divat, nem tetszik. Mindenben így van. Azok a háborus divatok tényleg meg vannak, de hát mint „divatot” nekünk is követnünk kell. Ma, itthon, az önzés a divat. Az önzőké a siker, magunknak is önzőknek kell lennünk, hogy annyi önérdék között valahogy boldogulni tudjunk.

Ezt a célt szolgálja a divatos ruházkodás is, hogy nem akarunk elveszni, nevelésessé lenni a régi-módiságunkkal és ellenére a nagy drágaságnak, mint mondják: „elegánsan” járunk. Önzés ez is, — a sikerért. Erről a háborus állapotokról akarok írni, egy kis kroit.

Van, ki komoly dolgot mond vigan, meg vigat komolyan, van, ki kicsinyből csinál nagyot... kinek milyen a természete, hogyan fogja föl a dolgokat; mikor így, az én tükrömben látják a képeket, kérem legyenek azzal a megbecsültással, mellyel a férfiak mindig voltak a leányokkal szemben, ha azok — elszólták magukat.

Nem is gondolják, hogy milyen szomorú a világ, a mit mi lányok, minden nap magunk előtt látunk. Csupán az a világ, a melyiket lehunyt szemekkel gondolunk el és látunk, élünk át, teszi kedvessé a várakozás eseménytelen, szórakozás nélküli napjait is.

Mint mondtam, a mi „elegáns” ruházkodásunk is önzés a sikerért. Én sem akartam elmaradni a divattól, azért nagy harcok árán, a családi tanács döntése alapján, csináltattam Bpsten, egy prém-galléros, hosszú télikabátot. Tán fölösleges is mondanom, milyet, hisz Önök is tudják, mi a divat. Nagy izgalom között, figyelő szemek tüzeiben, fölpróbáltam a tükör előtt és meg voltam elégedve magammal: határozottan jól áll a magasra fölszorított prém-gallér, de meg kihajtván sem csunya. Alig vártam, hogy megmutathassam magamat — divatosan. Mert a leány, asszony nem magának öltözik. Lementem a korzóra, hogy megmutassam, hasznát vegyem. A korzón, egy árva fiatalember sem volt, a korzón csak cselédek és suhancok voltak. Csalódásban átmentem a fő utca csöndes felére, talán ott sikerül bemutatkoznom. Ugyan kinek?... Párosával, hármával sétálnak az emberek. Közgazdasági szaktekintélyek, kik valami Gizellát és Poldit, odébb meg Simont emlegettek szenvedélyesen, amint felfüllet hallottam. Agrár és merkantil körök kapacitásai szent egyetértésben tárgyalnak a maguk „divatjáról” egy másik csoportban és csak egyszerű fejbőlintásra érdemesítették engem és nem a kabátomat.

E rövid, csöndes oldalon mégis szerencsém volt, legalább embereket láttam és beszélhettem — asszonyokkal. Ott álltak egy pados-ház előtt, közel a kávéházhoz és beszélgettek. Ozsona utáni kártyatornáról jöhettek, igen élénken tárgyalták még a párti szenzációs fordulatait. Örömmel fődöztem föl, hogy az asszonyok is minden „divatosak” prém-gallérosak, sőt ott láttam közöttük a város legszebb kékrókagallérosát is, kinek szintén csak annyi szolgálatot tesz e drágaság, hogy tán a mach-hez — rókatulajdonosságokat kölcsönöz. Na meg hogy a társnői

HIREK.

megsimogatják a — prémjét. Az enyémet is jóakaratu dicséretre méltatták és én mégis szomoruan mentem haza.

Bizony szomorú lettem. Önök nem is gondolják, hogy milyen fájdalom az, ha egy leány — családik. Nem is gondolják, hogy mennyi remény fűződik a divatos holmihoz. Azt hisszük, mikor otthon a tükörbe nézünk felkészülve, hogy tudja Isten kik vagyunk, s minden ezt az egyet gondoljuk: ha most találkozhatnám Vele... hisz így határozottan szép vagyok...

Nem is gondolják azt, hogy milyen érzést kölcsönöz ez. És nincs senki a városban, nincs egyetlen ifju sem, kivel egy félórát lehetne beszélgetni, egy félórát sétálni. Semmi sincs a városban, mi valami kis örömet tudna nyújtani a lányoknak. Mi is itt egy uri leány élete? Mi célja is van itt egy leányélet leélésének? Legjobb innen elmene-külni nagy városba, ahol van még mosoly, van még szórakozás. Itt csak élünk és bizunk, hogy majd csak egyszer vége lesz a háborúnak. Igen... igen... de mennyi a lány. Milyen öregek is lettünk, utánunk már hány évfolyam nőtt is fel nagylánnyá. Istenem, mi lesz velünk?

Van okunk szomorkodni. Minden vigaszunkat, szórakozásunkat az olvasásba találjuk. A könyv, mely a régi, kedves, szelid világról szól, az egyetlen menedék nekünk, ebben a kétségbeesztően társadalmi élet nélküli városban. Csak sajnos, még ezt a szórakozásunkat is megnehezítik a férfiak. Az egyleti könyvtárakban valósággal hadi állapot van: még férfilag sem sikerül könyvet kapni.

Egy leány panaszkodik. Bocsássanak meg neki, hisz sok a panaszkodó, nem egyedül van. Ne csodálják, hisz oly szomorú az életük. Inkább tegyék egy kissé kelemesebbé. Milyen jó is volna a hosszú téli esteken a kaszinóban összejönni, hallani, látni, tanulni, emberek között elni, azt csak mi tudjuk... váró lányok...

Ószinte sorok, érdemesek arra, hogy gondolkodjunk fölöttük. A kedves kis munkatársunk nagy problémákat érint, s tán ő maga sem tudja, hogy néhol mily mély igazság rejtőzik szavai mögött. Ennyi szép gondolat nem hangozhatik el hiába: visszhangnak kell lenni.

A szerk.

KÖZSÉGHÁZÁBÓL.

3495—917.

Vetőmag csávázásához a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete 14 K. 20 filléért ad el gálicot kilónként.

3345—917.

A mostani rekvirálás során az esetleges fellebbezés a Főszolgabírósnál adandó be.

3515—917.

November 25-én reggel 8 órakor Keszthelyen a lókorházban lovak lesznek eladva; árverészen csak főbírói igazolvánnyal lehet.

3555—917.

A burgonya készletek igénybe vétettek és a rekvirálás megkezdődik.

3562—917.

A dió készletek bejelentése elrendeltetett; tartoznak a diót bejelenteni a kereskedők a zöldség és főzelék és gyümölcsforgalmi R. T.-nál (Budapest IV. Városház 4. 4 szám) és a termelők, ha készletük 50 kg.-ot meghalad, a főszolgabírósnál 8 nap alatt.

Horváth Jenő
főjegyző.

Csányi-László utca 31 számú

háza

szabad kézből eladom. 1—3

Bővebbet csobánci utca 21 számú háznál.

Jubileum. Egy negyed százada már, hogy **Ley József** Tapolczára jött plébánosnak. Az idő gyorsan elmúlt, de a munkássága emlékei maradandóak. Megkíséreltük ennek az áldásos munkálkodásnak méltatását lapunk más helyén, de a hivatás oly szép és az ember, ki azt betölti, oly nemes, hogy a szó, mit egyiket a másik után papirra vetünk, messze jár az érdem mögött. Itt, e rovatban, csak egy ünnepről emlékezünk meg, melyben a közszeretnek örvendő jubiléumát az ő tábortól részesítették. — A gyermeki szeretet és hála érzelmeinek hamisítatlan megnyilatkozásaként keretében ünnepele nemcsak lelkipásztorát, hanem egy-szersmind hitoktatójukat, az Irgalmas Nővérek zárdájának növendékeit, a mult hét folyamán. Szavalt, ének, rövid szindarab előadása keretében nyilvánították a jubiléum iránti szeretetüket, hálájukat, tiszteletüket a zárda növendékeit. Megható volt az érzelmeik csillogó megnyilvánulása, amely az ünnepelet könnyekig meghatotta. Ugyanez alkalommal lepték meg az Irgalmas Nővérek a jubiléumát, az arcképeinek leleplezésével. — Ugy tudjuk, hogy hasonló ünnepély keretében üdvözlik az egyesületek is elnököket, lelkipásztorukat, negyedszázados ültéte alkalmából. — Tapolcza közönségének tiszteletét, hisz a huszonöt év alatt mindenkinek a becsülését kiérdemelte, tolmácsoljuk **Ley József** prépost-plébánosnak, hogy az isteni Gondviselés adjon magasztos hivatásához erőt, kitartást, és még igen, igen sokáig élvezze úgy hívei, mint általában embertársai tiszteletét és szeretetét.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter **Wagner Ilona** tapolczai polg. isk. tanárnőt a IX. fizetési osztályba léptette elő.

Bucsuzás. Mindazon ismerőseimnek és barátainak, akiktől nem bucsuzhattam el, ez úton mondok Istenhözszódot.

Kollányi Ödön, polg. isk. ig.

Jótekonyság. **Weisz Sándor** főhadnagy a harcterről 100 koronát küldött be hozzánk, hogy felét a tapolczai szegények között osszuk ki, felét pedig adjuk át a népkonyháának. Az összeget rendeltési helyére juttattuk.

Adóügyi jegyző választása Tapolczán. **Németh Jenő** adóügyi jegyző édes atyja örökébe Szentantalfára körjegyzőül megválasztatott. Közel két évtizeden át szorgalommal párosult szakértelemmel vezette Tapolcza nagyközség adóügyeit. A hivatalos kötelességteljesítés nem kívánhat ugyan elismerést, de már társadalmi megszokottságból is illett volna Tapolcza nagyközségnek, **Németh Jenő** hivatalos munkálkodását, a megszokott mintaszertűség szerint, eltávozásra alkalmából — méltányolni. — Ezt sem tette a községi elöljáróság, pedig **Németh Jenő** mint sok más közhivatalnok pontos kötelességteljesítésével talán mégis reá szolgált. Helyét folyó hó 8 án tartott képviselőtestületi gyűlésen töltötték be. A gyűlést **Botka Andor** tb. főszolgabíró nyitotta meg, jelezvén a gyűlés egyedi tárgyat az adóügyi jegyzőválasztást. Előadja, hogy két pályázat érkezett be, egyik **Dávid Jenő** Zoltán monostorapáti-i jegyző, a másik **Kovács János**, ki azonban katonai szolgálatot teljesít s okmányait nem küldte be. Első helyre **Dávid Zoltán** jelöli. Feltesz a kérdést, kit öhajt a képviselőtestület az adóügyi jegyzői állásra. A képviselőtestület egyhangulag **Dávid Zoltán** választja meg, ki megköszönve a bizalmat igéri, hogy azt továbbra is birni lesz célja. Az új adóügyi jegyző azonnal letette a hivatalos esküt.

Adományok a mezitlábás tanulók cipőbeszerzésére. Az iskolák ez irányu felhívása vizshangra talált áldozatra kész jöszívű közönségünknel. A jelzett célra a mult héten a következő adományokat kapta a rom. kath. elemi fiúiskola tantestülete. **Rónay Pál** (Zalahaláp) 100 K. **Ley József** prépost-plébános 50 K. **Kardos Mór** 30 K. **Jung Adámné** 30 koronát. A további gyűjtés folyik.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja céljaira adakozni

kegyesek voltak: **Hertelendy** Ferencné urnő 60 koronát, mint a nevével viselő ágyalapítvány havi részletét; **Weiler** Kálmán urnő gyümölcsöt; **Löffler** Károly ur gyümölcsöt; **Laky** István ur Hegymagásról turót; **Zsófics** Jolánka urleány pedig mézet. Fogadják a kegyes adakozók hálás köszönetünket.

Az Elnökség.

A halottaknap gyűjtőperselyek és tarsolyok még nem érkeztek be, s így a Szanatórium bizottsága csak a jövő héten adja le a gyűjtés eredményét.

A városi költségvetésről megírt cikkünket, a legnagyobb sajnálatunkra a jövő héten közölhetjük csak.

Községi gyűlés. Tapolcza nagyközség képviselő testület ma 1917. évi november hó 11-én d. e. 11 órakor gyűlést tart a következő tárgyakban: Illetőségi ügyek. Vizvezeték ügyében jelentés. Háboruban elesett tisztek családjának segélyezése. Az 1918. évi költségterv tárgyalása és megállapítása.

A közönség figyelmébe. Az üzletszabályzat 28. illetve 29. §-ai szerint az utas kézi podgyása részére csak a saját ülőhelye fölött és alatt levő tér áll rendelkezésre. A kocsik folyósói, valamint az ülőhelyeken, vagy azok között kézi podgyást elhelyezni tilos. Veszélyes tárgyak, különösen töltött fegyverek, továbbá a robbanás veszélyének kitett, gyúlékony, maró és büzös anyagok és más efélék a személykocsikba való bevitelből ki vannak zárva. Az ezen szabály ellen vétő felelős az ebből származó minden kárért és ezen kívül a vasut rendőrileg megállapított büntetése alá esik.

A m. kir. áll. vasutak zágrébi üzletvezetősége.

Iskolai értesítés. A tapolcai áll. polgári fiúiskola igazgatója tudomására adja mindazoknak, kik f. é december havában polgári iskolai magán vizsgálatot öhajtanak tenni, hogy magánvizsgálati engedélyért Zalamegye kir. tanfelügyelőségéhez kell folyamodni, de a kérvényt folyamodók felettes hatóságuk útján juttatják el az igazgatóságához. A kérvényt legkésőbb november 15-ig, be kell nyújtani. A később érkező kérvények figyelembe nem vehetők. A folyamodványra 1 koronás bélyeg ragasztandó, a mellékletekre pedig, ha azokon bélyeg nincs, 30 filléres. A kérvényhez mellékelni kell: 1. születési bizonyítványt, 2. iskolai bizonyítványt, 3. községi bizonyítványt, amelyben az előjáróság kifogástalan erkölcsi magaviseletet bizonyítja és amely iktató számmal legyen ellátva. Oly egyének, akik tanulmányaikat már régebben félbeszakították, azt is kötelesek kimutatni, hogy ezen idő alatt mivel foglalkoztak. A vizsgálat alkalmával fizetendő iskolai illetékek fejében 16 korona, továbbá a vizsgálati díj, amely egy osztályból való vizsgázás esetén 30 korona, összevont vizsgálat esetén pedig 50 korona. Ha a folyamodó nem jelentkezik a részére engedélyezett vizsgálaton, akkor csak a következő időszakban tehet vizsgálatot. Erre azonban új engedélyt kell kérnie.

Burgonyarekvirálás. A közéletmezési miniszter elrendelte a bejelentett burgonya készletek rekvirálását az országos Burgonyaközvetítő iroda részére. A rendelet november 2 án lépett életbe s ezen túl vásárlási igazolványokat csupán az ellátatlanság igazolása céljából állíttatnak ki.

Olcsó és jó házi ecet készítése ma nagy haszonnal jár, midőn vagy nagyon drágán, vagy egyáltalában nem juthatunk ecethez. Egy gyakorolt jó házi asszonytól kaptuk a következő receptet jó és olcsó házi ecet készítéséről. Őt liter vízben feloldunk 35 dekagramm cukrot és 30 fillér értékű élesztőt, reá helyezvén két szelet pirított kenyéret. E keveréket bekötve meleg helyen tartjuk, ahol az erjedés megindul és egy-két hét múlva kiválóan jó ecetünk van, amely, ha netán megfőlösödne, egy két kanálnyi tejet öntsünk reá. Tessék megpróbálni!

Idegen nyelveket tanít okl. tanítónő. — Címe a kiadóhivatalban.

Elgázolta a vonat. Rajnár Ferenc kocsirendező folyó hó 8-án este a tapolczai állomáson tolatás közben a haladó mozdonyról történt leszállás közben megcsuszott és a mozdony kerekei alá került, mely halálra gázolta. A szerencsétlen 19 éves fiatalember önmaga vigyázatlanságának lett áldozatává.

Mi lesz az ideai törköly ára? Illetékes helyről tudjuk, hogy a hirdetett 16 koronás ár csak úgy értelmezendő, hogy azon alul törkölyt beváltani nem szabad. Ertesülésünk szerint a tényleges beváltási ár tetemesen magasabb és azt hirdeteménnyel tudatják. A jelentékeny beváltási áron felül a termelőnek igénye lesz a beszállítás fuvarjára, továbbá gazdasági pótlékra, szükségletének és az értékes száritott takarmánynak a visszaváltásához is. Mintán értesülésünk szerint az államilag felállítani rendelt szeszfordék elől a törkölynek elvonása megengedve nincsen: mindenesetre megnyugtató, hogy a törkölynek magasabb árért leendő beváltása vidékünk szőlős gazdáinak jogos érdekeit megvédelmezi.

Tisztelgés az új püspöknél. Az esperesi kerületek és tanító-egyesületek képviselői a múlt hétfőn tisztelegtek Veszprémben Rott Nándor dr. egyházmegyei új püspöknél. A Tapolczai esperesi testület képviselőjében Ley József tapolczai prépost plébános, esperes, Horváth József badacsonytomaji és Rimanócy Andre gyulaeszi-i plébános tisztelegtek az új püspöknél. Zalavármegye részéről a tanító egyesületek képviselőjében Stephaneek János tapolczai igazgató-tanító és Gaál Péter káptalanfai tanító voltak a küldöttség tagjai. Mindkét küldöttséget igen szívesen fogadta Öméltósága, és élénken érdeklődött egyházmegyéje egyházi és tanügyi dolgai iránt. Mint értesülünk legközelebb Tapolczára is ellátogat az új püspök, hogy megismerkedjék egyházmegyéje papjaival és iskoláival.

Személyváltozások a vármegyei háznál. Zalaegerszegi tudósítónk jelenti, hogy a vármegyei tisztviselői karából rövidesen két érdemes főtitkár fog kiválni. Briglevics Zoltán árvászeki ülnököt Batthyány Tivadar gróf népjóléti miniszter a szervezés alatt népjóléti minisztériumba hívta meg miniszteri titkári ranggal. Briglevics a megtisztelő meghívást elfogadta s kinevezetése rövid idő kérdése. A másik kiválni készülő tisztviselő Czobor Mátyás dr. vármegyei főjegyző, aki Zalaegerszeg város polgármesteri székébe kerül. Tudvalevőleg Egerszegen a polgármesteri szék Korbay távozása óta nincs véglegesen betöltve, mert Keresztury ügyvéd csak ideiglenesen vállalta a tisztség ellátását. Keresztury legelőlebb a háboru végéig hajlandó megmaradni s Czobor polgármestersége befejezett dolog.

Rendelet az inasiskolai fölmentésekről. A kultuszminiszter rendeletet bocsátott ki az iparosinasok iskolai fölmentéséről. A rendelet szerint, a két hónapon vagy ennél rövidebb időtartamra kért fölmentésekben az inasiskola igazgatója határoz. Két hónapnál hosszabb időre a tanfelügyelő adhat engedélyt. A fölmentésre vonatkozó kérelmeket az inas munkaadójának vagy helyettesének az iskola igazgatójánál kell írásban vagy szóbelileg előterjeszteni. A fölmentést meg kell adni, ha az illető üzem hadiipari munkát végez és e munkánál az inasra fölmentésül szükség van. Egész évre csak különösen indokolt esetekben adhat engedélyt a tanfelügyelő.

A borarak. Csodálatos dolgok történnek a háboruban, szinte hihetetlenek. Máról holnapra vígságból szomorúság lesz, szomorúságból öröm és máról holnapra vagyontokat dobunk el. Már akinek van, mit. Így a szőlőgazdák, kik szüretben örömmel gondoltak arra, hogy négy egész koronáért eladták a boruk egy literjét és ám két hónapra rá megéri, hogy tizezreket dobtak el, az „elsietett” eladással. A múlt héten 4 koronától fölfelé egészen 5 korona 25 filléres árig adtak el ujbort. És ennek az áremelkedésnek a magyarázatát a gazdák magatartásában találjuk, kik nem

nagy kedvet mutatnak az eladásra és van szívük 5-6 koronákról beszélni. Ma minden, minden pénzt megér.

Nyilvános köszönet. A róm. kath. elemi leányiskola szegény meztlábás tanulóinak cipő-beszerzésére adakozni kegyesek voltak a következő urak és urhölgyek:

A róm. kath. nőegylet nevében özv. Csöndes Józsefné 200, Ley József prépost-plébános 50, Weiler Ignác 50, Hobok József, Lessner József, Steiner Zsigmond, Kardos Mór, Pollák Adolfné, Hajósné, özv. dr. Szende Istvánné, Berger Vilmosné 10-10, Markó Róza 7, Hirsch Dávidné 6, özv. Flieg Józsefné 5, Marton Lászlóné 4, dr. Berger Sándorné, özv. Buzás Dávidné, Dienes Kálmánné, Pauk Vilmos, dr. Lőke Mórné, Balogh Istvánné, özv. Fekete Gáspárné, dr. Vágó Jenő, Valdai Sándor 4-4, Felisch Antal 3, Hocz Gergelyné, özv. Ederer Nándorné, Weiler Kálmánné, Kovács Kata, Dobossy Elekne, Kovács Sándorné, Löwy B-né, dr. Kovács Vilmosné, Hoffmann Margit, Birkás Gáspárné, Pruska Ilona, Sebestyén Margit, dr. Kaszás Károlyné, Szücs Vilmosné, Kaszás Sománé, özv. Keszler Gyuláné, Keszler Zoltánné, Steiner Lipótné, Zyzda Zsigmondné, Mandl Sándorné, dr. Saghváry Jenőné, Borbély Jánosné, Takács Gézáné, Lustig Ferencné, özv. Kovács Györgyné, Kemler Rezső, Kemény Mórné, Jung Adamné, Gaál Miksáné, Kovács Ivánné, Nagy Samu, Schwarcz Jakabné, Zalai Rózsika, Köhn Mór, Flieg József, Palotai Ferencné, dr. Hirsch Károly, Komlósy Károlyné, Acs Irma, Hurth Lajosné, Hirsch Lipótné, dr. Buzás Dezsőné, Rosner Mórné, Pajtásné, Keszler Jenő, Guth Imréné, Heimler Miksáné, Wolff Nándorné, Freller Adolfné, Hobok József, Schwarcz I-né, Csizmazia Anna, Komlósy Margitka, Komjáti Anna, Kaproncai Istvánné, Kerek Mária, Grünbaum Mariska, Gadácsi Anna, Domonkos József, Huszt József, Komjáti Mariska, Bóday Lajosné, Schwarcz Józsefné, Takács Róza, özv. Keresztes Gáborné, Bertalan Mária, Csizmazia János, Barabás Mariska, Borda Antalné, Simon Ferenc, Tibolia Istvánné, Németh József, Lieger Margit, Aranyodi Jánosné, Seklekber Izsák, Aranyodi Jánosné, Tóth Jánosné, Salzbergerné, Vass Gáspárné, Rokob Erzsébet, Trnovszky Erzsébet, Anda Juliska, Anyos Ferenc, Vizi Pálné, Raáz Pálné, özv. Duchon Jánosné, Keicsmár Kálmán, Vázsonyi Terka, Weisz Dezsőné, Bergl Katuska, Balogh Istvánné, Bakos Antalné, Szigrin Lajosné, Klein Mórné, Brattán Józsefné, Domaniczky Rózsá, özv. Rosenfeld Adolfné, Németh Gáborné, Tál Erzsébet, Tóth Margit, Nagy Gyuláné, Grünfeld Józsefné, Boross Lajosné, Halász Mariska, Hobok Mariska, Hobok Dávidné, Straub Tercsi, özv. Horváth Lajosné, Bicsérdi Lacika, Nagy István, Lázár Lenke, özv. Rozsos Józsefné 2-2, S. J., Wolf Sándorné, Barabás Istvánné, Weisz, Schäffer Sándor 1-1 koronát.

A tapolczai közönségnek az iskola szegény tanulóira iránt tanúsított eme jószívűségéért és áldozatkészségéért a szegény tanulóknak nevében is hálás köszönetet mond

az Irgalmas Nővérek
főnöknője.

Nyilvános köszönetek.

Dr. Varjas Gábor ur, édesanyja halála alkalmával 100 koronát volt szíves adni a szegények részére, mely adományért fogadjuk hálás köszönetünket.

A róm. kath. Jótékony Nőegylet
Elnöksége.

(Fenti nyilvános köszönet a múlt számunkból tévedésből kimaradt.)

Özv. **Hiller Ignác** urnó 10 koronát volt szíves adni az izr. Nőegyletnek, melyet köszönettel nyugtáz

az Elnökség.

Szőlőgazdák figyelmébe!

Előjegyzéseket, míg a készlet tart, előnyös áron elfogadok **rézgálicra**, valamint a lisztharmat ellen védő „**Saloidin**“-re. **Kaszás Soma** fűszerkereskedő Tapolczai

A Nagy Pál féle szeptedi és zánkai határban levő Kőveskál és Kővágóörs felé néző **tölgyes erdőben**

folyó hó 13-ikától kezdve, minden kedden és szombaton kijelölt nyilasonként a helyszínen fennálló

fa eladást

tartunk.

Dr. Deák Jenő és Fehér Sándor

A tapolczai határban a schönbruni 1800 □-ös **hazai szőlőmet**

eladom. Rajta cserepestető épület, pincével. Prés, permetező, szőlőzuzó és hordokkal együtt.

1-2

Horváth György

A Szent István utca 6 számú

ház eladó.

Czím a kiadóhivatalban.

1-3

Gazdaságok és szőlőbirtokok figyelmébe

A szigligeti bér gazdaságnál

alomnak való sás

kaszálható felesler. A sás átlagban 1 méter magas, tehát igen kiadós; kinek fogatai jelenleg nem érnek reá haza hordani a maguk eső fele részt, azok a téli fagy felhasználásával elfuvarozhatják. Közélebbi felvilágosítást Szigligeten Cifra majorban adunk.

Badacsonyan

a Spiegel-féle szőlő, a posta mellett, szabad kézből azonnal eladós.

Bővebb felvilágosítás Spiegel Jakab pápai lakosnál szerezhető.

MEGHÍVÓ.

A Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztárral Egyesített Kölcsonös Segélyező Szövetkezet

1917. évi november hó 18-án, d. e. 8 órakor, saját helyiségében

KÖZGYÜLÉST

tart, melyre a szövetkezet tagjait tisztelettel meghívom.

Balatonfüred, 1917. november hó 2-án.

Horváth Mihály

elnök.

Tárgysorozat.

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két jelenlevő szövetkezeti tag kiküldése.
2. Az igazgatóság jelentése az alapszabályok 47 §-a értelmében felszámoló III. osztályzatra vonatkozólag.
3. Ugyanezen osztályzatra vonatkozó felügyelőbizottsági jelentés előterjesztése.
4. A felszámoló osztályzat zárszámadásainak bemutatása, a mérleg megállapítása és a felmentvény érdemében hozandó határozat.
5. A részletenként jelentkező hozadék megállapítása. A felszámolásból folyó kifizetési időnek 1917. évi nov. hó 18-án délelőttre leendő meghatározása.
6. Esetleges indítványok tárgyalása az alapszabályok 20. §-a értelmében.

A felszámoló osztályzat eredeti zárszámadásai, a felszámolás adatai és a jelentések, a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal, az intézet helyiségében megtekinthetők.

A felszámolásból folyó kifizetések 1917. évi november hó 18-án reggel 8 óráig teljesítetnek oly figyelmeztetéssel, hogy a könyvecskének beszolgáltatása a készpénz s egyéb értékek átvételének elismerésére szolgál.

Az V. osztályt 1918. évi január hó 1-én alakítjuk meg s erre előjegyzéseket már mos elfogadunk.

A felszámoló III. osztály mérlege.

Vagyon: Pénztár 121 korona 32 fillér. Hátralékos kamat 669 korona 66 fillér. Kötelezvények 140,640 korona. Balatonfüred és Vidéke Takarékpénztárnál betét 92,055 korona 50 fillér. Összesen: 233,486 korona 48 fillér.

Telér: Alakulási díj 1198 korona. Jutalék 631 korona 60 fillér. Heti törzsbetét 209,788 korona. 1914. évi hozadék 1528 korona 45 fillér. 1915. évi hozadék 4185 korona 34 fillér. 1916. évi hozadék 7763 korona 66 fillér. 1917. évi nyereség 2392 korona 03 fillér. Összesen: 233,486 korona 48 fillér.

Balatonfüred, 1917. évi november hó 2-án.

Marton Mór, könyvvezető.

Az igazgaóság:

Horváth, Lippnik, Dr. Stolczer, Molnár, Varga, Herczeg.

Megvizsgáltuk és helyesnek találtuk.

Balatonfüred, 1917. évi november hó 10-én.

A felügyelőbizottság:

Nénay Sándor felügy.-biz elnök.
Girauschek Adolf f.-b. tag. Grünér Simon f.-b. tag.
Kovács Béla f.-b. tag.

Ezen felszámoló III. osztályzatnak 1075 nyereségre jogosult részlete van s így 1 részlet 4 évi hozadéka az alakulási díjjal együtt 21 korona 30 fillér.

Nyomatott

LÓWY B. könyvnyomdájában, Tapolczai.